

JAFNRÆÐI • JÁKVÆÐNI
TRAUST • VIRÐING

Pistill sveitarstjóra

Þorsteinn Gunnarsson

Skútustaðahreppur

8. apríl 2020 – Pistill nr. 72

Þetta er hluti af frábæru starfsfólki í Kjörbúðinni sem stendur vaktina þessa dagana og sér til þess að allt fari fram samkvæmt fyrirmælum sóttvarnalæknis. Myndin var tekin áður en faraldurinn skall á. Frá vinstri: Þuríður Snæbjörnsdóttir, Steingrímur Jóhannesson og Elín Steingrimsdóttir.

15 verndar- og viðspyrnuaðgerðir Skútustaðahrepps vegna COVID-19:

Eftirfarandi var samþykkt á fundi sveitarstjórnar í morgun:

Lagt fram minnisblað frá sveitarstjóra, oddvita og formanni atvinnuá- og framkvæmdanefndar um;

- áhrif fyrstu viðspyrnuaðgerða sveitarstjórnar sem samþykktar voru á síðasta fundi
- atvinnuleysisstölur fyrir mars og spá fyrir apríl
- þrjár sviðsmyndir á áhrifum COVID-19 faraldurs á rekstur sveitarfélagsins
- tillögur að viðspyrnuaðgerðum sveitarfélagsins.

Teknar hafa verið saman upplýsingar frá rekstraraðilum í Mývatnssveit þar sem áætlaður er samdráttur í ráðningu vinnuafis í þeirri óvissu sem nú ríkir. Flest hótél og stærri gististaðir verða lokaðir út maí og stefnt að því að opna í byrjun júní með

lágmarks starfsmannafjölda. Bjartasta spáin er að fækki um 100 stöðugildi næstu 9 mánuðina, miðspá er 150 en svartsýnasta spá um 200 stöðugildi.

Þessi samantekt er jafnframt grunnur að sviðsmyndagreiningu í samstarfi við KPMG.

- Sviðsmynd 1: Gerir ráð fyrir 20% samdrætti útsvarsgreiðslna sem nemur 65 m.kr.

tekjusamdrætti:

- Sviðsmynd 2: Gerir ráð fyrir 30% samdrætti eða 98 m.kr.

- Sviðsmynd 3: Gerir ráð fyrir 40% samdrætti eða 130 m.kr. eða alls 21,6% heildartekjumissi hjá sveitarfélaginu sem er gríðarlega mikið högg fyrir reksturinn.

Áskorun til ríkisins um sértækar aðgerðir og aðgerðir sveitarstjórnar um vernd og viðspyrnu

Skútustaðahreppur er ágætlega í stakk búinn til þess að takast á við efnahagslegt áfall sem hlýst af COVID-19 faraldrinum en hins vegar er ljóst að höggið er með allra mesta móti í okkar sveitarfélagi þar sem við erum háð afkomu ferðaþjónustunnar. Sveitarfélagið greiddi upp langtímaskuldir sínar 2018 en nú er ljóst að reksturinn verður erfiður. Afar mikilvægt er að vernda heimili og fyrirtæki eins og kostur er og hlúa að íbúum sveitarfélagsins, velferð þeirra og andlegri líðan.

Sveitarstjórn Skútustaðahrepps hefur því sett saman 15 aðgerðir sem felast annars vegar í áskorun til ríkisins um sértækar aðgerðir og hins vegar um vernd og viðspyrnu sveitarfélagsins fyrir starfsemi sína, íbúa og rekstraraðila:

1. Í ljósi þess að Skútustaðahreppur er mjög háður afkomu ferðapjónustunnar er ljóst að stefnt gæti í 25% atvinnuleysi og jafnvel meira í sveitarfélaginu á næstu mánuðum. Jafnframt verður sveitarfélagið fyrir gríðarlega miklu höggi vegna lækkunar á útsvarstekjum sem gæti numið um 21,6% af heildartekjum sveitarfélagsins miðað við verstu spá. Sveitarstjórn skorar á ríkisvaldið að koma með sértækar viðspyrnaðgerðir fyrir sveitarfélög sem sérstaklega eru háð afkomu ferðapjónustunnar og sjá fram á mikið atvinnuleysi og tekjusamdrátt líkt og í tilfelli Skútustaðahrepps.

2. Fyrir liggja sex tillögur í sameiginlegu nýsköpunarverkefni Skútustaðahrepps og Þingeyjarsveitar sem nefnist Nýsköpun í norðri. Flestum tillögunum er hægt að hringa strax af stað og eru viðspyrna fyrir atvinnulíf svæðisins og aukinn viðnámsþróttur íslensks samfélags m.t.t. loftslagsmála, matvælaframleiðslu og byggðafestu.

3. Að ríkið nýti einstakt tækifæri og festi kaup á Hótel Gíg (gamla grunnskólann) sem gestastofu Vatnajökulsþjóðgarðs í Mývatnssveit. Þar er hægt að byggja upp gestastofu ásamt þekkingarsetri, mennta- og menningarsetri. Sveitarfélagið er tilbúið til þess að koma að málinu með öflugum hætti.

4. Sveitarstjórn hefur þegar samþykkt að fresta allt að þremur gjalddögum fasteignagjalda íbúða- og atvinnuhúsnæðis.

5. Gjöld leikskóla lækkuð í samræmi við notkun á þjónustu. Sem fyrr verður matur í leikskóla og grunnskóla ókeypis sem og frístund grunnskóla.

6. Gildistími þrekkorta í íþróttamiðstöð framlengdur.

7. Stuðningur til heilsueflingar þar sem horft verður til verkefnisins Hamingja Mývetninga. Boðið verður m.a. upp á uppbyggileg námskeið og stuðning fyrir íbúa í samstarfi við Sálfræðipjónustu Norðurlands.

8. Velferðarþjónusta verður eflað í samstarfi við félagsþjónustu Norðurlands.

9. Virkt samráð og samtal sveitarstjórnar, íbúa og rekstraraðila þar sem óskað verður eftir tillögum til sveitarstjórnar um viðspyrnaðgerðir.

10. Í samræmi við tillögur atvinnumála- og framkvæmdanefndar verður farið í nýframkvæmdir og viðhaldsframkvæmdir í samræmi við

fjárfestingaáætlun ársins 2020 en í stað þess að greiða þær með veltufé sem ekki er lengur til staðar verður farið í lántöku til að efla atvinnulífið.

11. Farið verður í átaksverkefni fyrir sumarstarfsfólk í samstarfi við Vinnumálastofnun og fyrir háskólafólk í samstarfi við Þekkinganet Þingeyinga til að fjölga atvinnutækifærum.

12. Vinnuskólinn verður starfræktur á ný fyrir ungmenni í samstarfi við ungmennaráð verði eftirspurn eftir því.

13. Sveitarstjórn samþykkir að auka hlutfé sitt í nýsköpunarfyrirtækinu Mýsköpun.

14. Stutt verður við bakið á nýsköpunarverkefnum í Nýsköpun í norðri.

15. Stutt verður við bakið á markaðsátaki fyrir Mývatnssveit í samstarfi við Mývatnsstofu.

Áhrif fyrstu aðgerða sveitarstjórnar:

Á fundi sveitarstjórnar 25. mars var samþykkt að breyta gjalddögum í samþykktri gjaldskrá fasteignagjalda árið 2020. Mögulegt er að óska eftir því að gjalddagar sem áttu að vera 1. apríl, 1. maí og 1. júní 2020, frestist um allt að 7 mánuði. Nú þegar hafa bæði einstaklingar og rekstraraðilar nýtt sér þetta úrræði og nemur frestun fasteignagjalda í dag um 3,3 m.kr. Einnig var samþykkt að rukka ekki vistun á leikskóla þar sem skerðing hefur átt sér stað og lækkaði innkoma þeirra um 38% á milli mánaða. Áætlun fyrir apríl gerir ráð fyrir 50%. Þar sem höggið fyrir rekstur sveitarfélagsins er mikið var jafnframt ákveðið að grípa til úrræða ríkisvaldsins og eru 13 starfsmenn sveitarfélagsins komnir á hlutabætur og í 25% starfshlutfalli.

Áætlaður 21,6% tekjusamdráttur miðað við verstu spá

Sveitarstjóri leitaði eftir upplýsingum frá ferðapjónustuaðilum til að draga upp sviðsmyndir um samdrátt í ráðningu starfsfólks á árinu, þótt erfitt sé að spá fyrir um slíkt á þessari stundu. Miðað var við að opna viðkomandi fyrirtæki með minnsta mögulega mannskap.

Áætlaður samdráttur er eftirfarandi í fækkun starfsmanna. Miðað er við 9 mánaða ráðningu, meðallaun um 500 þ.kr, útsvar 14,52%:

Bjartsýnasta	Miðspá	Svartsýnasta
100	150	200
65 m.kr.	98 m.kr.	130 m.kr.

Miðað við þessar forsendur gæti lækkun á útsvarstekjum numið um 21,6% af heildartekjum sveitarfélagsins miðað við verstu spá sem er mikið högg fyrir reksturinn.

Spáð 24,5% atvinnuleysi í apríl

Atvinnuleysi í Skútustaðahreppi samkvæmt tölum frá Framsýn var 14,2% í mars. Áætlað atvinnuleysi í apríl er sláandi eða 24,5%. Til samanburðar var atvinnuleysi 3,7% í mars í fyrra og 3,4% í apríl.

Þrjár sviðsmyndir

Leitað var til KPMG með næmnigreiningartól til að meta áhrif tekjusamdráttarins á rekstur sveitarfélagsins. Settar voru upp þrjá sviðsmyndir, samandregið fyrir A og B hluta:

Rekstur				
Fjárhæð í m.kr.	Næmnigreining			
	Áætlun	Tilvik 1	Tilvik 2	Tilvik 3
Útsvar	325	-20%	-30%	-40%
		-65	-98	-130
		0%	0%	0%
Fasteignskattur	100	0	0	0
Lóðarleiða	1	0	0	0
		0%	0%	0%
Framlög jöfnunarsjóðs	77	0	0	0
		-2%	-2%	-2%
Aðrar tekjur	99	-2	-2	-2
		-67	-100	-132
Tekjur samtals	602	535	503	470
		6%	6%	6%
Laun og launatengd gjöld	305	18	18	18
		0%	0%	0%
Annar rekstrarkostnaður	200	0	0	0
Rekstramiðurstaða fyrir afskriftir	97	12	-21	-53
Afskriftir	-40	0	0	0
Fjármagnskostnaður	2	-1	-1	-2
		0%	0%	0%
Aðrir liðir (+tekjur, -gjöld)		0	0	0
		19	19	20
Gjöld og aðrir liðir samtals	543	562	562	563
Heildarfrávik frá áætlun		-86	-119	-152
Rekstramiðurstaða	59	-27	-60	-93

Sjóðstreymi				
	Næmnigreining			
	Áætlun	Tilvik 1	Tilvik 2	Tilvik 3
Veltufé frá rekstri	110	25	-8	-41
		-3	-3	-3
Breyting á veltufjárumunum	-2	-5	-5	-5
Handbært fé frá rekstri	109	20	-12	-45
Fjárfestingahreyfingar	-122	-122	-122	-122
Lántaka	0	50	75	100
Afborganir lána	0	-1	-2	-2
Skuldbreyting eldri lána		0	0	0
Fjármögnunahreyfingar	0	49	73	98
Breyting á handbæru fé	-13	-53	-61	-69
Handbært fé í ársbyrjun	40	40	40	40
Handbært fé í árslok	27	-13	-21	-29

Lántaka og afskriftir							
	Tilvik 1			Tilvik 2		Tilvik 3	
	31.8.2020	31.8.2020	31.8.2020	31.8.2020	31.8.2020	31.8.2020	31.8.2020
Dagsetning lántöku	50	90	130				
Lánsfjárhæð í m.kr.	1,55%	1,55%	1,55%				
Vextir - verötryggðir	15	15	15				
Lánstími (ár) - afborgun	3,00%	3,00%	3,00%				
Áætluð verðbólga á ári	Jafnar afborganir	Jafnar afborganir	Jafnar afborganir				
Tegund láns	0	0	1				
Vaxtagreiðsla á tímabili	1	2	3				
Afborgun á tímabili	1	1	1				
Verðbólga á tímabili	5,00%	5,00%	5,00%				
Afskriftahlutfall viðbótar fjárfestinga							

Ef við förum að fyrirmælum sóttvarnaleknis mun mannlífið fæst aftur í eðlilegt horf á næstu mánuðum.

Forgangsröðun framkvæmda

Lagt fram minnisblað frá fundi atvinnu- og framkvæmdanefndar sem haldinn var 3. apríl s.l. Nefndin leggur til að farið verði í nýframkvæmdir og viðhaldsframkvæmdir í samræmi við fjárfestingaáætlun ársins 2020 sem lið í viðspyrnu þrátt fyrir mikið högg á rekstur sveitarfélagsins vegna COVID-19. Jafnframt lagðar fram tillögur að forgangsröðun viðhalds- og nýframkvæmda. Einnig

lagðar fram hugmyndir að atvinnuþróunarverk-
efnum.

Sveitarstjórn tekur undir bókanir atvinnumála- og framkvæmdanefndar og felur sveitarstjóra ásamt starfsfólki sveitarfélagsins að fylgja þeim eftir.

Þakkir til starfsfólks, íbúa og rekstraraðila

Á fundi sveitarstjórnar fór sveitarstjóri yfir Viðbragðsáætlun Skútustaðahrepps við heimsfaraldri og aðgerðir sveitarfélagsins frá síðasta sveitarstjórnarfundi fyrir tveimur vikum. Viðbragðsteymi ásamt oddvita, formanni skólanefndar og forstöðumönnum hafa fundað reglulega til að fara yfir stöðu mála þar sem leiðarljósið hefur verið að verja viðkvæmstu íbúa sveitarfélagsins og minnka óvissu eins og hægt er. Sem fyrr hefur mikil áhersla hefur verið lögð á upplýsingagjöf til starfsfólks og íbúa sveitarfélagsins.

Grunnskóla og leikskóla var lokað þegar smit greindust í sveitarfélaginu sem var skynsamleg ákvörðun miðað við aðstæður. Ákvörðun um framhald skólastarfsins verður tekin þriðjudaginn 14. apríl n.k. en þann dag verður starfsdagur á báðum starfsstöðvum til að undirbúa skert skólastarf. Fullur skilningur verður á því ef foreldrar/forráðamenn ákveða að senda börnin sín ekki í leikskóla og grunnskóla eftir að þeir opna að nýju. Á meðan núverandi samkomubann er í gildi verður íþróttamiðstöðin áfram lokuð og þá hefur verið tekin sú ákvörðun að loka bókasafninu en bjóða upp á heimaþjónustu.

Sveitarstjórn ítrekar þakklæti til starfsfólks sveitarfélagsins fyrir frábær störf þar sem gildin okkar hafa verið höfð að leiðarljósi, þ.e. jafnræðni, jákvæðni, traust og virðing.

Jafnframt hafa íbúar sveitarfélagsins sýnt ákvörðunum sveitarfélagsins stuðning og skilning sem er ómetanlegt og samstaðan verið órofin. Jafnframt þakkar sveitarstjórn atvinnurekendum í Skútustaðahreppi fyrir þá ábyrgð sem þeir hafa sýnt í ákvarðanatöku sinni við afar krefjandi og fordæmalausar aðstæður.

Mannauður er lykिलatriði í starfsemi sveitarfélaga. Starfsfólk Skútustaðahrepps hefur staðið sig frábærlega undanfarnar vikur við fordæmalausar aðstæður. Starfsfólkið fékk smá þakklætisvott frá sveitarstjórn í dag í formi páskaeggs. Lárus Björnsson forstöðumaður áhaldahússins var kampakátur með sitt.

HRÓS DAGSINS...

Fá allir þeir sem hafa séð um snjómokstur í sveitarfélaginu að undanfögnu. Hann hefur verið til fyrirmyndar.

Ýmislegt

Að vanda hef ég verið á ýmsum fjarfundum að undanfögnu sem langflestir hafa snúist um viðbrögð, upplýsingaöflun og skipulagningar vegna COVID-19 veirunnar. Þar er að ýmsu að hyggja. Þetta er forgangsmál í dag enda breytist staðan dag frá degi og mikilvægt að bregðast hratt og vel við og miðla áreiðanlegum upplýsingum.

Ætlunin er að pistill sveitarstjóra birtist tvisvar í mánuði, í kjölfar sveitarstjórnarfunda. Tilgangurinn er að efla upplýsingastreymi sveitarstjórnar. Sveitarstjórapistillinn er sendur út í tölvupósti og birtur á heimasíðu sveitarfélagsins. Þessum pistil verður einnig dreift í öll hús í Mývatnssveit.

Bestu kveðjur

Þorsteinn Gunnarsson, sveitarstjóri